

[Grethe Fenger Møller]

skulle udgå totalt. Nu udtaler SFs ordfører, at man ønsker en årlig fastsættelse på finansloven af forsvarsbevillingerne. Jeg vil gerne spørge, hvor meget man vil gå med til fra SFs side.

Desuden bruger SF den lidt mærkelige sammenhæng, at det hele skal ses i forhold til de sociale udgifter. Jamen nu er der, hvis man skal følge den tankegang, en tendens til, at der kommer færre børn. Betyder det, at der med færre sociale udgifter også skulle være færre udgifter til forsvar? Der er en anden tendens i retning af, at vi får flere ældre og altså skal bruge flere penge til folkepension og til plejehjem. Betyder det så også, at der bliver flere penge til forsvar? Endelig har vi under firkloverregeringen oplevet, at et mindre antal personer kommer på bistandsydelse, hvilket medfører færre udgifter på det sociale område, og det er jo sådan set positivt. Hvordan tæller det med?

Har SF også overvejet i stedet for hele tiden at tale om det sociale at koble sin holdning til, hvor meget man vil yde til forsvar, sammen med, hvor meget man vil yde til miljøet? I så fald kan der blive tale om ret store stigninger på forsvarsbudgettet.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Det Radikale Venstre mener, at ønsket om en forsvarsdebat nu er velbegrundet. Klimaet mellem stormagterne er blevet mildere. Det lover godt for nedrustningsforhandlingerne på atomvåbenområdet. Stockholmkonferencen blev afsluttet positivt i 1986. Internationalt er der en stigende erkendelse af, at landenes humanitære sikkerhedspolitik må oprioriteres på bekostning af den militære, og her i landet er der en stigende erkendelse af, at de samlede offentlige og halvoffentlige udgifter er ved at blive for høje.

Men der er i øvrigt mange andre grunde til at drøfte det danske forsvars forhold. Forenkling, rationalisering og effektivisering inden for det danske forsvar er påkrævet; det viser adskillige undersøgelser. Desuden har Danmark den særstilling blandt samtlige NATO-lande at være det eneste, der er betænkt med en flerårig aftale og automatiske stigninger.

På atomvåbenenes område ser det altså endelig ud til, at den politiske vilje til at nå til en nedrustning er ved at tage magten over

militæreksperternes ønsker om det modsatte. Dermed er der skabt en reel mulighed for, at det i forvejen overoprustedes Europa kan slippe for opstillingen af de meget omdiskuterede mellemdistanceraketter. Intet positivt resultat er imidlertid givet på forhånd, så vi vil opfordre den danske regering til stærkest muligt, hvor den kan komme til det, at støtte indgåelse af en aftale om fjernelse af atomraketterne fra Europa.

På de konventionelle våbens område sker der også fremskridt i Europa. Stockholmkonferencen om tillidskabende foranstaltninger blev afsluttet i september 1986. Man vedtog et slutdokument, som tilsigter at mindske risikoen for militær konfrontation i Europa. Midlerne hertil er bl.a. underretningspligt forud for større øvelser, udveksling af observatører ved øvelser og gensidig adgang til i et andet land at foretage inspektion af aktiviteter, der mistænkes for at kunne indebære en overtrædelse af slutdokumentet. Alle europæiske lande med undtagelse af Albanien samt USA og Canada - 35 i alt - godkendte denne aftale.

Slutdokumentets indhold giver den bedst tænkelige baggrund for også at få forhandlinger i gang om en reduktion af de konventionelle styrker i Øst- og Vesteuropa. Også her opfordrer vi regeringen til ved enhver lejlighed stærkest muligt at aktionere for en reduktion af den militære kapacitet.

En debat om Danmarks forsvarsudgifter bør selvfølgelig bl.a. tage udgangspunkt i de forhold, jeg lige har nævnt - forhold, som bestemt ikke kan begrunde stigninger. Tværtimod ville en beslutning om at øge forsvarsudgifterne i Danmark nu kaste et utroværdigt skær over vore udtalte ønsker om, at Stockholmkonferencen følges op af forhandlinger om reduktioner af de konventionelle styrker.

Men der er en anden og for os mindst lige så afgørende grund, der taler skarpt imod, at de danske forsvarsudgifter skulle forøges, nemlig at øgede udgifter til militæret generelt ikke øger sikkerheden, men øger usikkerheden. Øget international sikkerhed opnår man først og fremmest ved at bekæmpe oprustningen og ved at mindske kløften mellem de fattige og de rige nationer. Behovet for en forøgelse af landenes humanitære sikkerhedspolitiske indsats, dvs. f.eks. ulandsbistanden, har aldrig været større end nu. Det har FN